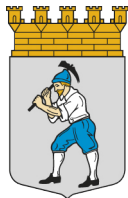

Granskningshandling

November 2023

Dnr: 20KS120

Askersunds
KOMMUN

PLANBESKRIVNING

**UPPHÄVANDE AV DEL AV DETALJPLAN:
För Rönneshytta 5:12, 1:64, 1:65 m.fl., Askersunds
kommun, Örebro Län**

VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan regleras genom Plan- och bygglagen (PBL) och är ett juridiskt bindande dokument. En detaljplan syftar till att göra avvägningar mellan olika intressen och ta ställning till hur ett område ska användas. Den reglerar vad såväl enskilda som myndigheter får och inte får använda marken och vattnet till inom ett område. Detaljplanen styr hur marken får användas (t ex för bostäder, industri, handel, kontor, park...), husstorlek, hushöjd, avstånd från hus till tomtgräns och rättigheter att dra fram ledningar eller gångvägar över annans mark.

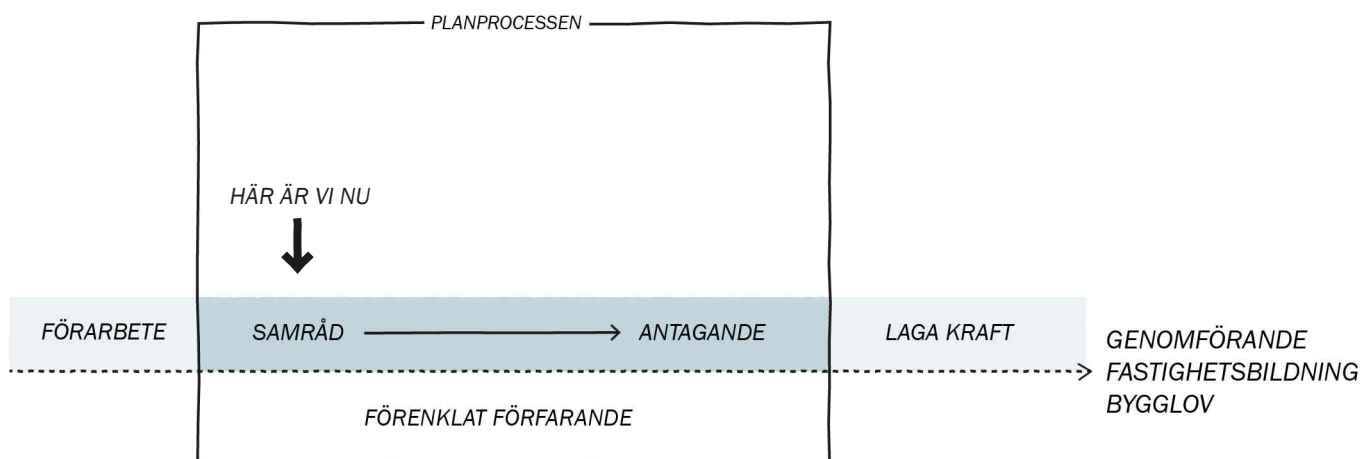
En detaljplan gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

PROCESSEN

En planprocess kan genomföras i olika förfaranden. I huvudsak används tre förfaranden vid upprättande av en detaljplan: standardförfarande, begränsat förfarande eller utökat förfarande. Vid upphävande av detaljplan finns även möjlighet att använda ett förenklat förfarande.

Detta upphävande av detaljplan följer ett standardförfarande enligt PBL 2010:900.

Vid upphävande av en detaljplan kan ett förenklat förfarande enligt PBL kap 5 § 38 tillämpas. Planprocessen inleds med ett **samråd**. Kommunen samråder planförslaget med sakägare, kommunala instanser och förvaltningar, statliga myndigheter, fastighetsägare, organisationer m.fl. Om förslaget till upphävande av detaljplan ändras väsentligt efter samrådet ska kommunen skicka ut planen på **granskning**. Granskningen är ytterligare ett tillfälle då sakägare, kommunala instanser och förvaltningar, statliga myndigheter, fastighetsägare, organisationer m.fl. kan lämna synpunkter på planförslaget. Om planförslaget inte ändras väsentligt efter samrådet kan dock förslaget till upphävande av detaljplan skickas vidare för **antagande** direkt efter samrådet. Beslut om antagande sker i Kommunfullmäktige, i vissa fall kan beslutet delegeras till Kommunstyrelsen. Beslutet om att anta ett upphävande av detaljplan kan överklagas av dem som inte fått sina synpunkter tillgodosedda. Om ingen överklagar beslutet vinner detaljplanen **laga kraft** tre veckor efter att beslut om antagande tillkännagivits.

UPPHÄVANDE AV DETALJPLAN:

Detaljplan/Stadsplan/Byggnadsplan/Upphävande av fastighetsindelningsbestämmelser för

Handlingar

Planhandlingarna består av:

- Plankarta i skala 1:2000 (A1)
- Planbeskrivning (denna handling)
- Fastighetsförteckning

Bakgrund

Efter beslut i kommunstyrelsen i Askersunds kommun, 2020-09-01, fick Samhällsbyggnad Sydnärke i uppdrag att ta fram en ny detaljplan som reglerar markanvändningen natur. Området ska göras om från tidigare industrimark till naturmark då området ingår i projekt för sanering av det gamla sågverksområdet med finansiering från Naturvårdsverket. Saneringsprojektet bygger på att marken sen istället ska kunna nyttjas för friluftsliv.

Efter granskningen utreddes behovet av en ny detaljplan för fastigheterna. Det har efter det tagits ett beslut om att upphäva del av detaljplan för Rönneshytta 5:12, 1:64, 1:65 m.fl. istället för att uppföra en ny detaljplan.

Planens syfte

Del av detaljplan för Rönneshytta 5:12, 1:64, 1:65 m.fl. Askersunds kommun har som syfte att upphävas för att efter saneringsprojekt möjliggöra friluftsliv.

Planprocessen

Detta upphävande av detaljplan följer ett standardförfarande enligt PBL 2010:900.

Miljöbedömning

Enligt plan-och bygglagen (PBL) kap 4. 34 § skall en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planförslaget bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, kommer därför inte upprättats enligt kraven i PBL 4 kap. 34 §.

Enligt 2 kap. 10 § PBL ska miljö kvalitetsnormer, utifrån föreskrifter i 5 kap. miljöbalken, följas vid planläggning. Planförslaget bedöms inte medföra några betydande förändringar som kan innebära att miljö kvalitetsnormer överskrids.

PLANDATA

Läge och omfattning

Planområdet ligger i Rönneshytta, angränsande till sjön Multen och utgör en yta på cirka 17 hektar.

Markägoförhållanden

Inom planområdet finns 6 fastigheter. Fastigheterna Rönneshytta 1:35, 1:63 och 5:6 ägs av Askersunds kommun. Rönneshytta 1:65 och 1:64 är i privat ägo.

Aktuellt område för upphävande av detaljplan visas inom det röstreckade området.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen

Norr om planområdet finns riksintresse för järnväg. Detta innebär att järnvägen ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av den. Godsstråket genom Bergslagen ingår i TEN-T nätet och är av nationell betydelse. Stråket ingår även i det strategiska godsnätet.

Planförslaget bedöms inte medföra negativ påverkan på riksintresset för järnväg då planen i huvudsak skapar möjlighet för natur inom planområdet.

Hela planområdet berörs av riksintresse för naturvård. I värdebeskrivningen för riksintresset framgår att riksintresset utgör en övergångsform från dynfälten norr om norrlandsgränsen till södra Sveriges dynfält med sina tydliga spår av sekundär omformning.

Gällande plan (1882-P99/3)

Upphävandet av gällande plan anses inte påverka riksintresse för naturvård på ett negativt sätt.

Översiktsplan för Askersunds kommun

Aktuellt område berörs inte i kommunens översiktsplan men bedöms på grund av sitt läge och ställningstaganden i kommunens översiktsplan om att det ska finnas goda möjligheter till rekreativmiljöer.

Detaljplaner

Planområdet berörs av *Detaljplan för Rönneshytta 5:12, 1:64 m.fl., 1882-P99/3*, som antogs 1990-05-19. Detaljplanen reglerar markanvändningen industri och småindustri med mindre inslag av naturmark.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Befintlig bebyggelse

Planområdet är idag inte bebyggt. Enligt gamla flygfoton från 1975 så fanns det då sågverk inom området. Vid flygfoto från 2007 är området skogbeklätt.

Direkt nordväst om planområdet finns en verksamhetslokal och bebyggelsen nordväst om detta består av bostäder. Öster om planområdet sträcker sig järnvägen och norr om denna finns bostadsbebyggelse.

Utsnitt som visar gällande plan

Utsnitt som visar upphävandet

Trafik

I den gällande detaljplanen säkerställs en gata som nyttjats som infartsväg till området och befintliga verksamheter. Gatan kommer efter upphävande inte fortsätta ha planstöd i detaljplan. Infartsvägen sköts idag av vägsamfällighet och kommer så fortsatt ske.

Förorenade områden

Inom planområdet har det tidigare bedrivits sågverk, träskyddsbehandling med klorfenolbaserade preparat, trätjäretillverkning och bilskrot. Den historiska verksamheten har primärt gett upphov till föroreningar i form av dioxiner och klorfenoler.

I tidigare genomförda undersökningar påvisades dioxin i kraftigt förhöjda halter jämfört med riktvärden. Även pentaklorfenol påvisades i något förhöjda halter.

En fördjupad miljö- och hälsoriskbedömning genomfördes av Golder Associates. Undersökningsområdet delades in i tre delområden för att kunna definiera åtgärder baserat på risker, föroreningsgrad och dioxidmängd.

2022 levererade WSP en EBH-slutrapport av 2022 års utförda schaktsanering avseende dioxin. I rapporten har området delats upp i nya delområden, A-D där D utgörs av ett tiotal utspridda delar. I tidigare rapporter var delområdena nämnda 1-5.

Tidigare delområden (1-3) innan de nya delområden (A-D).

De nu gällande delområdena A-D där D utgörs av ett tiotal utspridda delar.

Utfört saneringsarbete

Arbetet med saneringsschakt och borttransport utfördes januari-oktober, 2022.

Schakt och borttransport anpassades kapacitetsmässigt efter erhållna klassificeringar vilka i sin tur följer laboratoriets analystid för dioxin.

Eftersom transporter ej fick ske inom ej åtgärdade markområden inledde Entreprenören schakt invid befintliga Brädgårdsvägen, dvs. i norra-nordvästra delarna av område B för att kontinuerligt, efter måluppfyllelse, under februari-mars arbeta sig genom område B fram till område A. Djupledsschakt inom område A utfördes stegvis under mars och april, i snitt halvmetersvis, med förnyad miljökontroll (provtagning, analys, klassificering) tills mätbart åtgärds mål uppnått.

Under tiden entreprenören inväntade klassificering för vardera djupnivån påbörjades schakt inom område C. När motsvarande läge uppstod under maj-juni inom område C, dvs att analysresultat inväntades, påbörjades schakt inom de mindre ytorna för område D. De sista schakterna inom område C och D samt mindre tilläggschakt inom område B utfördes efter sommaresemestern.

Materialet transporterades till en mottagningsanläggning. Materialet provtogs och analyserades av Fortum.

Miljökontroll av övrig jord, betong, vatten i befintliga grundvattenrör och vatten ansamlat under cistern har utförts av WSP.

Återställningsarbeten till ursprunglig marknivå genomfördes i omgångar efter det att mätbart åtgärds mål konstaterats för flertalet närliggande rutor. Arbeten med återfyllnad och återställning färdigställdes i oktober.

Efter utfört schaktarbete

Det är oklart om det finns föroreningsförekomst utanför den saneringsschaktade området. Det krävs en kompletterande provtagning i jord för att fastställa möjlig föroreningsförekomst.

Området utanför det schaktsaneringen kan det fortsatt finnas negativ påverkan på markmiljö och hälsorisker vid långvarig exponering kan inte uteslutas.

Förhöjda dioxinhalter över mätbart åtgärds mål kvarlämnas i schaktbotten inom sydvästra delen av område C (del av tidigare barkdeponi). Denna kvarlämnade dioxinförekomst är ej avgränsad, varken i plan eller profil (inga prov tagna under vattennivå), och sjön Multen ligger ca 20 m åt sydsydväst. Dessa schaktbottnar med påvisad förhöjd halt ligger strax ovan vattennivå i en area som sammanlagt utgör ca 800–1100 m². I omkring hälften av dessa bottenar överskrider dioxinhalt även MKM-riktvärdet (200 ng/kg TS). Högsta uppmätta kvarlämnade dioxinhalten i dessa bottenar motsvarar 10xMKM. Utan utredning/åtgärd kan negativ påverkan på människors hälsa och miljö ej uteslutas.

Det mätbara åtgärds målet för nu utförd dioxinschaktsanering (90ng/kg TS) samstämmer med huvudstudiens framtagna hälsoriskbaserade riktvärde för dioxin vid naturmark. Eftersom kvarlämnade förhöjda halter i schaktbottenar (inom område C) ej ligger ytligt bedöms hälsorisker inom schaktsanerade ytor (område A-D) ej föreligga vid fortsatt naturmark, dock ställvis om jorden tillgängliggörs såsom vid schakt.

Rekommendationer för fortsatt arbete

- Jordprovtagning utanför alla schaktväggar med uppmätt kvarlämnad förhöjd halt av dioxin/metaller.
- Jordprovtagning av ytjord väster om område B för att säkerställa att avgränsning inte är ett falskt resultat orsakad av anlagd väg.
- Jordprovtagning vid kvarlämnad dioxinförekomst inom område C, både i plan utanför område C (västerut och söderut) och, om möjligt, i djupled under vattennivån.
- Vattenprovtagning vid kvarlämnad dioxinförekomst, specifikt inriktat mot markområden närliggande sjön Multen.
- Upprepande vattenprovtagning, minst en gång per årstid.
- Provtagning i strandnära sediment (kvarlämnad dioxinförekomst nära vattennivå inom område C ligger ca 20 m från sjön Multen).
- Översiktlig hydrologisk utredning.
- Vid samtliga tillkommande provtagningar bör övervägas att inkludera fler analyser än dioxin, speciellt klorfenoler och metaller.

Geotekniska förhållanden

Inom planområdet utgörs mestadels av marken av postglacial sand. Invid gatan som finns inom planområdet finns mindre område som består av urberg.

Längs med vattnet finns utpekat område där risk för ras och skred i finkornig jordart råder.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Genomförande och konsekvenser

Upphävande av del av detaljplan Rönneshytta 5:12, 1:64, 1:65 m.fl. berör fastigheterna Rönneshytta 5:10, Rönneshytta 1:35, Rönneshytta 5:6, Rönneshytta 1:63 samt Rönneshytta 1:65 och Rönneshytta 1:64.

Detaljplanen har tidigare möjliggjort industri samt natur och gata på de olika fastigheterna. Genom upphävandet kommer industrimarken på fastighet Rönneshytta 1:65 och 1:64 att slut gälla. Den kommunala marken som är planlagt för industri samt natur kommer även den att sluta gälla.

De delar av gällande detaljplan (1882-P99/3) som ej berörs av upphävandet fortsätter att gälla.

Strandskyddet kommer återinträda på berörda fastigheter.

Fastighetsrättsliga frågor

Inga fastighetsrättsliga frågor.

Tidplan

Planen hanteras med standardförfarande.

Samråd: Sommar 2023

Granskning: Höst 2023

Antagande: Vinter 2024

Laga kraft: Vinter 2024

Ekonomiska frågor

Planarbetet bekostas i sin helhet av Askersunds kommun.

Organisatoriska frågor

Samhällsbyggnad Sydnärke ansvarar för planarbetet på uppdrag av Askersunds kommun.

Samhällsbyggnad
Sydnärke
Laxå • Askersund • Lekeberg

MEDVERKANDE I PLANARBETET

Planhandlingarna har upprättats av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Adam Johansson
Planarkitekt

Fredrik Idevall
Samhällsbyggnadschef